

Sempre la mateixa cançó

Al mes d'agost, les nits, sota la lluna de València, són nits musicals, de música «made in Spain». Els ajuntaments, independentment del seu color polític, s'inclinen per les cantants folklòriques i per la cançó melòdico-televisiva.

Remei Blasco

Tot passant l'equador de l'estiu 87, els pobles i les ciutats del País Valencià celebren les festes, festes majors i patronals. Si les misses solemnes i processons als sants patrons no hi falten, tampoc no falta la música, imprescindible i necessària i sense la qual la festa ho seria menys. La música sona i torna a sonar, però, equina és la música que prima als pobles valencians? Els ajuntaments, els clavaris i les comissions de festes hi tenen la resposta.

Les bandes de música amenitzen cervaviles i actes religiosos. Les orquestres, vingudes de tot arreu, toquen les tecles més variades, des de boleros a marxes mores, passant pel roc, la cançó melòdica o el pas-doble. La resta de la programació musical de les vetlades valencianes, tret d'alguna actuació aïllada d'alguns grups com ara **Cànem**, que acaba d'estrenar disc, porta segell d'importació.

Bertín Osborne, Lucia, Perlita de Huelva, Rocío Jurado, Francisco, José Luis Perales, José Vélez... són els noms més repetits en els programes de festes, són els que hauran de portar la marxa musical aquest estiu. Mentrestant, els grups i cantants del país no són punt de mira de clavaris o comissions de festes... ni d'ajuntaments amb etiqueta progressista.

Una *vedette*, un còmic-humorista, un ballet, una mica de màgia, el toc morbós de l'*strip-tease* i una estrella més o menys vista en la televisió. Són les varietés que ofereixen les cases de contractació d'espectacles per terres valencianes. Produccions artístiques Vernetta, empreses com Benavent, Mediterràneo o Excelsior, responen a les demandes dels regidors amb aquests bolos de caire provincial.

Assegura un representant d'espectacles Excelsior que «hi ha pocs ajuntaments que demanden grups que canten en català; en canvi, sí que contracten cantants valencians, com **Francisco**».

Però **Francisco**, *star-night*, alcoià de naixement, està en la mateixa línia romàntica, melòdica i televisiva de la resta de cantants que ara ens visiten. Canta en castellà, però això sí, arribat el moment de «rematar la faena», atorga al públic la versió vernàcula de l'himne del mestre Serrano. Tota una demostració per a satisfer les «necessitats patriòtiques» del públic assistent, o tota una operació de marqueting provincial i ridícul, depèn de com es mire.

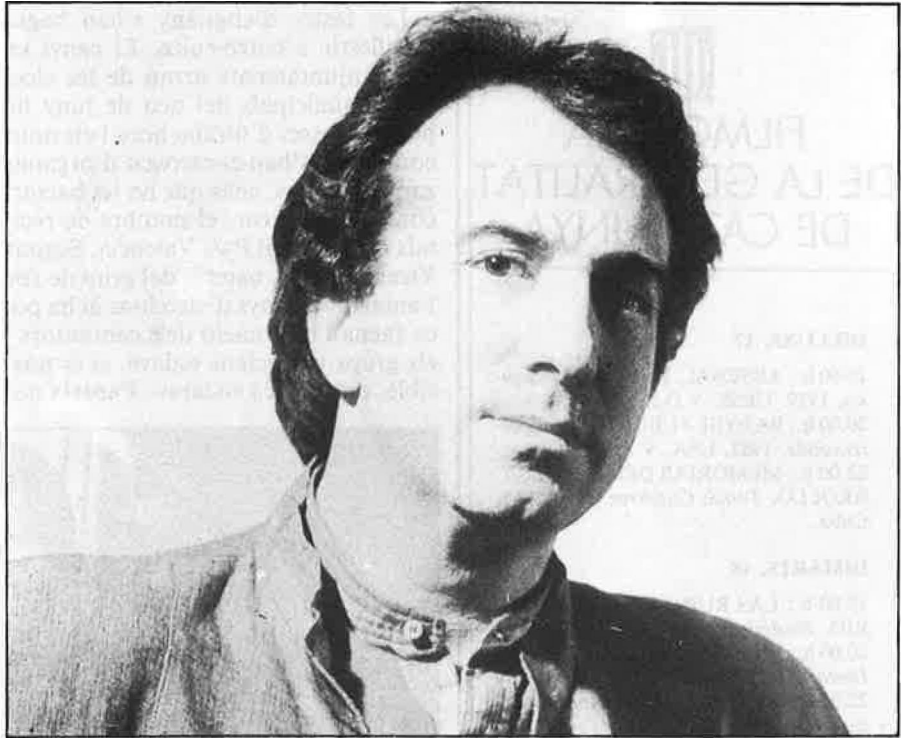
Els organitzadors de gales i recitals, generalment ajuntaments, molts dels quals estan en mans del PSOE, han demostrat poca sensibilitat a l'hora de triar els espectacles musicals. El resultat és una programació de cançó d'escassa qualitat i «bolera» en el 99 per cent dels pobles i les ciutats. Per a **Francisc González**, gerent musical de Mussol Produccions Artístiques, «cal ampliar l'oferta, fer-la més heterogènia i donar una oportunitat als nous grups i cantautors, no perquè ho fan en català, sinó perquè tenen una certa qualitat». Però fer entendre aquesta problemàtica als edils de cultura no és fàcil. Ells prefereixen poques complicacions: cantants famosos i música comercial. Ja ho diu el ponent de festes de l'ajuntament de Benicarló, **Javier Constante**: «Com que hi ha molt de turisme, sonen més **Los Rebeldes** que **Al Tall**; per tant, és millor buscar gent que estiga de moda».

La «moda musical», traduïda a la pràctica, ens sorprèn aquest estiu amb **José Liis Perales**, a Alacant; **Las Viudas**, a Sueca; **José Vélez**, a Albaida; **Bertín Osborne**, a Benissa; **Rocío Jurado**, a Benidorm i a Alacant; **Francisco**, a Elx; **Martirio** i **El Titi**, còctel musical sense confirmar, a Carcaixent... Això és el que els catàlegs ofereixen i el que

Bertín Osborne, famós i televisiu.

els ajuntaments contracten. Són els més melòdics, els més «moderns», els més autèntics. Són els que han pres el relleu a la **Lola**, en altres temps faroana i ara capficada a justificar fraus a hisenda, i al **Manolo** del porom-pom-pom. Entre tot això, una mica, només

Martirio, la més «autèntica», J. L. Perales, el més melòdic i Rocío Jurado, la més «actual».

una mica, per no enfiar-se'n, de roc i de jazz, i una mica de cançó de les diferents «movidas». I, ací, com que no en tenim, la importem.

«Fa uns anys, els ajuntaments et demanaven alguna actuació d'un cantautor d'ací amb renom i els podies convèncer per posar de teloner un cantant jove del país, però ara no volen ni **Ovidi Montllor** ni **Juan Amèric**». Aquest és, per a **Francesc González**, el trist panorama que presenta la cançó catalana al País Valencià. Del catàleg de joves cantautors de Mussol Produccions Artístiques, només un, **Carles Enguix**, actuarà aquest estiu, i a més, ho farà com a teloner de **Rosa León**, el 26 d'agost a Riba-roja.

Els ajuntaments han deixat de programar cançó i les nits de música feta al país —roc, salsa o el que siga— han estat substituïdes per nits de sevillanes i de flamenc, ara més modernes i més del gust del turisme costaner. El resultat final és, també, una caiguda en picat de la qualitat. Per a **Oswald Blanco**, gerent d'Al Tall, de Lluís Miquel i d'altres grups: «L'única eixida que tenen actualment els cantants i els grups valencians és la contractació via conselleria, perquè en festes majors no se'ls programa». Al Tall actuarà a Eivissa i a Canàries i, si passat l'estiu treballa per a la Conselleria de Cultura, el podrem veure els pobles de València.

FILMOTECA DE LA GENERALITAT DE CATALUNYA

DILLUNS, 17

18.00 h.: ARSENAL, *Alexandr Dovzhenko*, 1929. URSS. V.O.S.E.

20.00 h.: BAJO EL FUEGO, *Roger Spottiswoode*, 1983. USA. V.E.

22.00 h.: MEMORIAS DEL SUBDESARROLLO, *Tomàs Gutiérrez Alea*, 1968. Cuba.

DIMARTS, 18

18.00 h.: LAS RUINAS DE UN IMPERIO, *Frederic Ermier*, 1929. URSS.

20.00 h.: VIENTRES HELADOS, *Slatan Dudow*, 1932. Alemanya. V.O.S.E.

22.00 h.: BAJO EL FUEGO, *Roger Spottiswoode*, 1983. USA. V.E.

DIMECRES, 19

18.00 h.: LAS EXTRAORDINARIAS AVENTURAS DE MR. WEST EN EL PAIS DE LOS BOLCHEVIQUES, *Liev Kuleshov*, 1924. URSS. V.O.S.E.

20.00 h.: ROMA, CIUDAD ABIERTA, *Roberto Rossellini*, 1945. Itàlia. V.O.S.E.

22.00 h.: GOLFO DE VIZCAYA, *Javier Rebollo*, 1985. Euskadi. V.E.

DIJOUS, 20

18.00 h.: GOLFO DE VIZCAYA, *Javier Rebollo*, 1985. Euskadi. V.E.

20.00 h.: ANGELES DE HIERRO, *Thomas Brasch*, 1981. R.F.A. V.O.S.E.

22.00 h.: LA PLAÇA DEL DIAMANT, *Francesc Betriu*, 1981. Catalunya.

DIVENDRES, 21

18.00 h.: MARCADO POR EL ODIO, *Robert Wise*, 1956. USA. V.E.

20.00 h.: LA TRAVESIA DE PARIS, *Claude Autant-Lara*, 1956. França. V.E.

22.00 h.: EL DIPUTADO DEL BALTI-
CO, *Alexander Zarkhi*, 1937. URSS.

DISSABTE, 22

18.00 h.: VACACIONES EN ROMA, *William Wyler*, 1953. USA. V.E.

20.00 h.: LA PLAÇA DEL DIAMANT, *Francesc Betriu*, 1981. Catalunya.

22.00 h.: LA TRAVESIA DE PARIS, *Claude Autant-Lara*, 1956. França. V.E.

DIUMENGE, 23

18.00 h.: ROMA, CIUDAD ABIERTA, *Roberto Rossellini*, 1945. Itàlia. V.O.S.E.

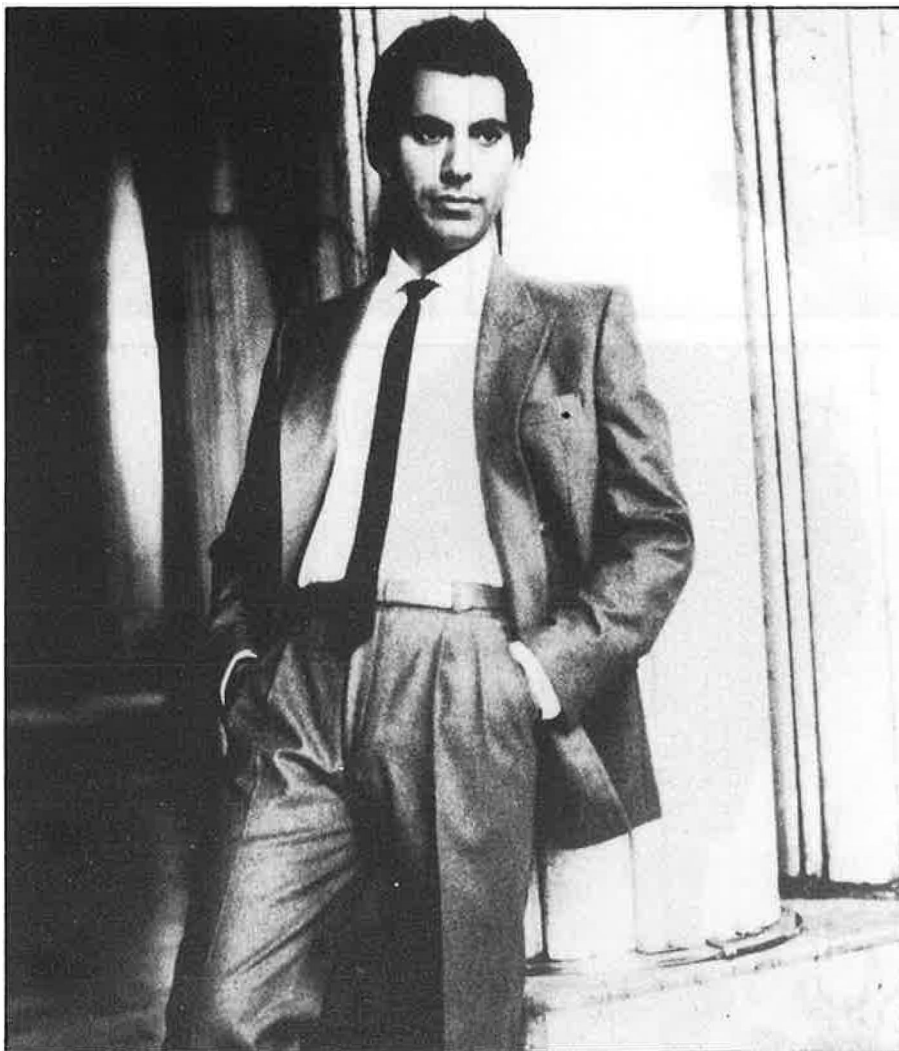
20.00 h.: VACACIONES EN ROMA, *William Wyler*, 1953. USA. V.E.

22.00 h.: MARCADO POR EL ODIO, *Robert Wise*, 1956. USA. V.E.

Travessera de Gràcia, 63.
Telèfon 201 29 06

Les festes d'enguany s'han hagut d'enllestir a corre-cuita. El canvi en molts ajuntaments arran de les eleccions municipals del deu de juny ha portat presses d'última hora i els nous consistoris s'han encarregat d'organitzar els festeigs, cosa que ha fet baixar, considerablement, el nombre de recitals i concerts al País Valencià. Segons **Vicent Borràs**, bateria del grup de roc **Pantaix**, «els anys d'eleccions hi ha poca faena i la situació dels cantautors i els grups valencians esdevé, si és possible, més crítica encara». **Pantaix** no-

migi Palmero, les causes es remunten a temps més llunyans i assegura que «el fenomen de les discoteques ha tingut una influència negativa en la gent que treballem ací, perquè s'han uniformitzat els gustos». El panorama musical és, doncs, per als cantants valencians francament descoratjador; només molt pocs viuen de la música, uns altres en mig viuen i, els últims, ni això. Els ajuntaments, enlluernats per les varietés o per les folklòriques, primen gales com les de **Rocío Jurado**, al preu de tres milions de pessetes.

José Vélez, una veu «prodigiosa».

més ha actuat una vegada aquest estiu, a la fira de juliol d'Albaida, i no té cap recital més confirmat per a l'agost ni el setembre, ni al País Valencià ni fora.

No seria fer justícia donar totes les culpes al traspàs electoral i al consegüent retard de les contractacions. Els criteris de programació dels regidors de cultura i ponents de festes i la manca d'animadors culturals als ajuntaments expliquen, també, el perquè d'uns espectacles tan poc elaborats. Per a Re-

Enguany es commemora els vint-i-cinc aniversari de la cançó. Tota una cadena de dificultats s'ha articulada per impedir-ne viure, professionalitzar-se. Una situació que supera els marges dels cantautors i abraça moltes altres maneres de fer música. Una anella important en la cadena són els responsables municipals valencians, que han demostrat, un any més, una escassa imaginació cultural; només cal fer una velada als espectacles que ens visiten en gira bolera.